

[Boeck-Hansen.]

mit spørgsmål for et angreb. Derimod ved jeg, det er lidet sagligt at kalde det for det rene vrøvl — det synes jeg er meget lidt sagligt.

Men jeg skal såmænd gerne betro den højt-ærede minister, hvorfor jeg har stillet spørgsmålet: af den ganske simple grund, at flertallet af vælgerne i Randers gerne vil vide de saglige grunde for, at de påny skal jages ud til valg. Og det synes jeg slet ikke er så underligt, for den socialdemokratiske byrådsgruppe med borgmesteren i spidsen var jo heller ikke lige med det samme klar over, at der var nogen grund til klage. Medens det kommunistiske byrådsmedlem straks forstod, at der var saglige grunde til at klage over valget, varede det mange dage, før det gik op for socialdemokraterne, og såvidt jeg har forstået, har borgmesteren ikke engang forstået det endnu. Man må derfor ikke finde det underligt, at de almindelige vælgere deroppe ikke kan forstå det. Jeg har såmænd hørt vælgere deroppe, da der var tale om klage, bruge lige så stærke ord om denne klage, som den højt-ærede minister nu har brugt om mit spørgsmål.

Derfor er der meget god grund til, at man spørger om de saglige grunde. Jeg er sikker på, at også det høje ting gerne vil kende dem; jeg vil i hvert fald meget gerne kende dem. Jeg kunne godt lide at vide f. eks., hvor stor stemmeforskellen skulle være, for at et sådant valg kunne omstødes af saglige grunde; når jeg har hørt disse saglige grunde, ja, så skal jeg naturligvis udtale mig om, hvorvidt jeg synes, de er fyldestgørende.

Fra det omtalte interview i „Information“ ved jeg altså, at embedsmændene har været ganske enige med ministeren i afgørelsen, og jeg har ikke et øjeblik tvivlet om, at de stod på lovens grund, ikke et øjeblik. Men til syvende og sidst må det vel afhænge af ministerens skøn; det er jo ikke altid, lovene og profeterne er enige; det kan undertiden være, man ser lidt forskelligt på tingene.

Men jeg vil gerne sige, nu da min taletid straks er ved at være omme, at hvis årsagen til, at valget er kasseret, er den, at valgbestyrelsen har kludret, synes jeg, konsekvensen må blive, at man skal have en ny valgbestyrelse, inden man går til nyt valg.

Indenrigsministeren (Smørum): Det ærede medlem hr. Boeck-Hansen spørger, hvormed jeg begrundet min afgørelse af 14. april 1950, hvorved jeg stadfæstede Randers

byråds kendelse om omstødelse af de kommunale valg i Randers den 14. marts 1950. Dette spørgsmål kan jeg let besvare, idet jeg blot kan henvise til ministeriets skrivelse, der indeholder en meget udførlig begrundelse for afgørelsen. Skrivelsen er ordret gengivet i de fleste lokale blade og kan vel næppe være den ærede spørger ubekendt, men jeg skal gerne forsøge indenfor den korte tid, der her er mig beskåret, mundtligt at forklare det ærede medlem baggrunden for min afgørelse.

Først vil jeg anføre, at det har været fast praksis ved de kommunale tilsynsmyndigheders afgørelse af, om omstødelse af kommunale valg skal finde sted, at lægge afgørende vægt på to forhold: de begåede fejl grovhed og sandsynligheden for, at disse fejl har øvet indflydelse på valgresultatet. Ved sognerådvalg er forholdet jo ofte det, at blot en enkelt stemme kan øve indflydelse på resultatet, og her er det da også fast praksis, at omvalg i sådanne tilfælde dekretes, selvom den begåede fejl isoleret betragtet ikke er videre grov. Ved det kommunale valg i Randers den 14. marts i år var forholdet det, at der var begået mange ret alvorlige fejl både ved valgets foretagelse og ved valgets opgørelse, og hertil kom, at kun en ringe forskydning af stemmetallene ville have øvet undflydelse på valgets resultat.

Som bekendt var der den 14. marts 1950 både byrådsvalg og revisorvalg i Randers. Ved de tidligere kommunevalg havde revisorvalget været fredsvvalg, og her har man sikkert forklaringen på adskillige af de fejl, der blev begået. Ved valget den 14. marts måtte der til vælgerne udleveres to stemmesedler; stemmesedlen til byrådsvalget var trykt på hvidt karton med rubrikker til at skrive kandidaternes navne, medens stemmesedlen til revisorvalget var trykt på orange farvet karton. Til revisorvalget var kun opstillet to lister: den ene var en fællesliste for socialdemokratiet og det konservative folkeparti, der fejlagtigt fik tillagt listebetegnelsen A — denne liste betegnelse er som bekendt forbeholdt socialdemokratiet —, og den anden liste var en kommunistisk liste, der fik listebetegnelsen K. Det var imidlertid hverken ved opslag i stemmelokalene eller ved angivelse på stemmesedlerne tilkendegivet vælgerne, at der skulle foregå to valg, endsiige hvilken af de to stemmesedler der skulle anvendes ved hvert af valgene. Valgstyrerne har ganske vist forsøgt at give vælgerne orientering, men valgbestyrelsen har indrømmet, at sådan